GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Dumined'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 41. Joi, 25 Maiu|6 Iuniu 1878.

Impacarea de sila.

Brasiovu, in 5 Iuniu 1878.

Camer'a austriaca a primitu in 1 Iuniu a. c. cu-o maioritate de 43 voturi punctele principale ale impacarei dualistice. Asiadér' i-a succesu contelui Andrásy a realisá si noulu pactu, ca-ci pedec'a cea mai mare este inlaturata prin votulu parlamentului austriacu. Acest'a a primitu dupa-o lunga si infocata desbatere a dou'a impacare cu Ungari'a — de sila. „Impacare de sila", nu-o dicemu noi, ei singuri, cari au votat'o, striga in gur'a mare, ca ceea ce au facutu, au facutu numai de frica, de sila si cu resignatiune.

„Cei ce au invinsu, nu sunt multiamiti cu succesulu loru, si cei ce au fostu invinsi, nu s'au luptatu pentru-o causa perduta" cu aceste cuvinte caracteriséza „Wiener Tagblatt" resultatulu votarii dela 1 Iuniu a, c. A trebuitu se fia primitu pactulu de sila fiindu-ca nicidecumu nu s'a potutu respinge, dice fóia dualista. Candu si-a fostu datu demissiunea ministeriulu Auersperg, pentru ca s'a convinsu ca nu mai possede maioritatea, monarchulu n'a aflatu pe nimenea, care se ia asupra-si formarea unui nou cabinetu spre realisarea pactului. Ce erá dér' de facutu? Ar' fi trebuitu se fia parasita calea constitutionala in Ungari'a séu in Austri'a, acést'a inse nu se poté sub impregiurarile actuale. Prin urmare a fostu reactivatu ministeriulu Auersperg anume pentru a mai face o incercare, care in fine cu mare greutate a reusitu. „Acést'a impacare de sila, dice fói'a numita, a fostu inse cea mai din urma. A t r e i 'a victoria nu-o va reportá pactulu dualisticu in Austri'a. La prim'a impacare au fostu numai 31 deputati in contra ei, la 14 Decembre 1867. La a dou'a impacare au votatu 122 deputati in contra impacarei dela 1 Iuniu 1878. Progressiunea e rapida, numerulu contrariloru in diece ani a devenitu de 4 ori mai mare, inca diece ani, si impacarea nu va mai avé nici unu votu in parlamentulu austriacu, impacarea cá cea dela 1867 si 1878."

E bine se urmarimu mersulu ideiloru lui „W. Tgbl.", ca-ci caracteriséza in modu eclatantu situatiunea. A dou'a capitulatiune, dice mai departe, a trebuitu se urmeze deórece simpl'a respingere a impacarei ar' fi fostu o prea periculósa saritura. Inca ne aflamu la culmea dualismului, inca sunt poternice influintiele Ungariei, inca poporulu ungaru nu a ajunsu la cunoscintia, ca cu totii suntemu prea seraci decatu cá se potemu formá doue state de sine statatórie. Acuma dér' Ungari'a nu s'ar' fi supusu de buna voia si numai cu mediulóce obsolutistice s'ar' fi potutu introduce acele schimbari, cari trebuieau facute in casu, candu pactulu ar' fi fostu respinsu. In cesti diece ani viitori voru esercia giurstarile economice o influintia poternica asupra unguriloru si-i voru apropiá de noi. Déca pactulu presentu a si usiuratu sarcin'a Ungariei cu vreo 2—4 milióne, acést'a nu insémna multu. Déca va trece fierberea si ungurii voru incepe érasi se socotésca, voru aflá ca Ungari'a din propri'a s'a potere si din propriele sale mediulóce nu e in stare a pastrá positiunea, ce astadi inca voiesce se-o sustiena. Austri'a si Ungari'a, au lipsa de reconstructiunea economica, acést'a inse este cu nepotintia, déca dualismulu ar' durá mai departe in form'a de astadi, déca referintiele naturale nu voru fi repuse in dreptulu loru. . . .

Asia vorbesce unu organu dualisticu de frunte la inchiaierea pactului alu doilea. Inca diece ani i se mai da dualismului, mai multu nu. In momentulu candu i se prelungesce vieati'a pe unu deceniu i se predice mórtea sigura si i se prepara mormentulu chiaru din partea acelora, cari au contribuitu in mare gradu la infiintiarea lui. Si ei vorbescu numai de urmarile economice. Unde remane inse marea si ardietórea cestiune a impacarei tuturoru popóreloru monarchiei, unde grav'a si ne mai amanaver'a problema a egalei indreptatiri, dela a carei solutiune depinde sórtea intregei monarchie?

Intielegerea intre Angli'a si Russi'a.

Missiunea comitelui Siuvaloff se pare, ca a avutu cele mai bune resultate pentru intielegerea intre Angli'a si Russi'a. Diuariulu anglesu „G l o b e" anuntia, ca cabinetulu anglesu s'a decisu definitivu a luá parte la congressu si dice, ca intre Angli'a si Russi'a s'a stabilitu o intielegere asupra urmatórieloru puncte, cari voru fi supuse decisiunei congressului:

1. Constituirea a doue provincii bulgare: una la nordulu muntiloru Balcani sub unu principe si alt'a la sudulu Balcaniloru, inse nu pana la marea Egea, c'unu guvernoru chrestinu si c'unu guvernu constituitu camu cá coloniele anglese. Congressulu va dá numirea acestuia. 2. Trupele turcesci voru evacuá provinci'a din urma si nu se voru mai reintórce acolo. 3. Angli'a regreta r e t r o c e s s i u n e a B a s a r a b i e i, inse n u i se va oppune. 4. Angli'a 'si reserva dreptulu a discutá la congressu stipulatiunile internationale in privinti'a Dunarei. 5. Angli'a nu considera posessiunea Batumului cá causa de resbelu. Russi'a promite, ca nu-'si va estinde fruntariele sale in Asi'a mai departe. 6. Russi'a cedéza la cererea Angliei Baiazidulu Turciei, acést'a inse cedéza pentru aceea provinci'a Contouru Persiei. 7. Russi'a promite, ca nu va acoperi desdaunarea ceruta in bani cu teritoriu si ca nu se va amestecá in pretensiunile Angliei cá creditória a Turciei. Congressulu va discutá asupra modalitatii de plata a desdaunarei de resbelu.. 8. Congressulu va luá mesuri, spre reorganisarea Epirului, a Thessaliei si a celorlalte provincii grecesci ale Turciei. 9. Russi'a se declara intielésa cu aceea, ca in privinti'a trecerei prin Dardanelle se se sustiena status quo; 10. Angli'a propune congressului, ca Europ'a se reorganiseze si se europeiseze Bulgari'a; va aduce la discussiune ocupatiunea Bulgariei de catra Russi'a si trecerea trupeloru russesci prin Romani'a.

„Pester Lloyd" dice, ca aceste puncte sunt in esentia corecte. In sensulu acest'a s'a esprimatu si contele Andrásy in delegatiunea austriaca dicendu, ca punctele publicate in „Globe" sunt intratat'a adeverate incatu se pare, ca s'au delaturatu pedecile ce contrastau intrunirei congressului, dér' ca acele stipulatiuni n'ar' poté contiené nimicu ce ar' amenintiá interessele austro-ungare. E greu a intielege cumu se póte cá acele punte se nu contiena nimicu amenintiatoriu pentru Austro-Ungari'a, din contra prim'a impressiune ce-o castigi cetindule este, ca Angli'a si Russi'a, candu au stabilitu acele puncte nu s'au ganditu nicidecumu la interessele Austro-Ungariei. Naturalminte, scirea adusa de „Globe" a trebuitu se produca mare irritatiune in cercurile politice si parlamentarie ale monarchiei si a datu ansa la o discussiune fórte infocata in sinulu comitetului delegatiunei austriace. „Suntemu isolati, a esclamatu delegatulu Dr. Giskra. „Mi se pare, ca aflandu-ne intre doue scaune vomu cadé la pamentu cá in anulu 1854", adause elu. Andrásy a potutu respunde numai atatu, ca regreta, ca pe bas'a unoru telegrame sensationale se nascu pareri atatu de pessimistice si chiaru temerea, ca Austro-Ungari'a ar' remané isolata. Respunsulu acest'a negativu inse nu a departatu ingrigirile, cari paru a fi cu atata mai indreptatite, cu catu Andrásy insista astadi mai multu cá ori-candu, cá se se intrebuintieze cele 60 milióne spre „aperarea" monarchiei.

La tóta intemplarea a avutu dreptu Dr. Herbst, candu a disu, ca punctatiunile de susu dintre Angli'a si Russi'a, déca si nu sunt indreptate directu in contra Austriei, dovedescu numai, ca Angli'a avendu concessiunile acele deosebite in buzunariu, se va aflá la congressu intr'o situatiune multu mai favorabila, decatu Austri'a. „Se pare, ca n'a fostu numai o intemplare, ca principele de coróna germanu a caletoritu la Angli'a, pre candu contele Siuvaloff s'a dusu peste Berlinu la Petersburgu". Andrásy respunse, ca Austri'a are de a multiami multu principelui Bismarck, pentru-ca a intrevenitu, cá se impace pe Angli'a cu Russi'a; punctele intielegerei anglo-russesci sunt, dise elu, inca in parte favorabile monarchiei, mai cu séma punctulu relativu la Bulgari'a, din care se remana o parte provincia turcésca; prin acést'a ni sunt asigurate doue comunicatiuni de drumu de feru, spre Salonicu si Constantinopolu s. c. l. Ce se mai dica omulu la tóte aceste declaratiuni contradicêtórie? Se asteptamu resultatulu, ce'lu va aduce congressulu. Deocamdata mai observamu inca numai, ca la intrebarea delegatului K u r a n d a, ca cumu se pórta Germani'a faça de monarchi'a nóstra, a respunsu contele Andrásy: „Asiu fi prea tacutu, déca nu asiu marturisi pe faça, ca princ. Bismarck s'a doveditu cá mediulocitoriu cu totulu onestu, nu numai faça de Angli'a si Russi'a, ci si faça de noi." — In curundu ne vomu poté convinge despre adeverulu acestei asertiuni a contelui Andrásy.

Din partene amu dori, cá punctele aduse de „Globe" se nu fia esacte cu atatu mai vertosu, cu catu unulu dintre ele ar' fi fórte intristatoriu pentru Romani'a. „Angli'a deplange retrocessiunea Basarabiei, dér' nu i se va impotriví." Punctulu acest'a a facutu o dorerósa impressiune asupra tuturoru romaniloru, elu nu corespunde limbagiului din urma a cabinetului anglesu. „Romanulu" scrie relativu la punctu 3: „Afirmarea cá si desmintirea acestei sciri nu póte schimbá intru nimicu calea natiunei romane si a guvernului ei . . . Natiunea a dechiaratu si dechiara, ca mintea cá si anim'a o oprescu de a-si vinde o bucata din corpulu ei. Russi'a nu póte se violeze conventiunea dela 4 Aprile, celelalte poteri mari nu potu s'arete lumii, ca ele constituite in tribunalu sunt mai neomenóse, decatu tribunalulu din secolulu alu XV, care judecà si osendì pe Shyllok, pentru-ca cerea se taie o jumetate oc'a din carnea celui, care-i datorea o suma de bani. Nedreptatea tribunalului de astadi ar' fi cu atatu mai inspaimentatória, cu catu noi avemu contractu cu Russi'a, se nu-i damu nimicu din pamentulu, ce possedemu . . . Avemu apoi afara de aceste poternice temeiuri unu altu scutu, care este d r e p t u l u. Poterea póte resturná d r e p t u l u, dér' nu'lu póte ucide. Elu cade, inse vine o di, in care se redica si sfarima poterea. Mic'a, dér' leal'a si vitéz'a Romania póte fi lovita de tóte poterile cele mari, ea inse nu va cedá nimicu din dreptulu ei."

Confederatiune orientala?

Programele pentru viitórea constituire a tieriloru orientale resaru cá buretii primavér'a. Nu de multu amu fostu publicatu unu programu aparutu in „Journal des Débats", care se ocupá de o solutiune multiamitória a cestiunei orientali. Astadi ne vomu ocupá de unu planu pentru „constituirea tieriloru nordice ale peninsulei balcanice sub conducerea Austro-Ungariei", care'lu vedemu desfasiuratu pana si in detailurile cele mai mici intr'o corespondintia dela Vien'a a fóiei bismarckiane berlinese „Norddeutsche Allgemeine Zeitung". Vomu avé de a face prin urmare numai c'unu programu partialu, care cu tóte aceste are unu mare interesu in deosebi pentru noi romanii. Este vorb'a érasi de o confederatiune a stateloru orientale, camu cá aceea, care o proiectase odinióra Kossuth sub numire de „Confederatiune danubiana". Diferenti'a intre proiectulu kossuthianu si celu din

„Nordd. Allg. Ztg.“ e, ca acest'a voiesce, cá in capulu confederatiunei se stè Austri'a si cas'a domnitória austriaca, pre candu Kossuth voiea, cá confederatiunea se fia condusa, cu eschiderea Austriei, numai de o Ungaria absolutu independenta.

Ide'a lui Kossuth a fostu cá tóte ideele mari, cari au resaritu candu si candu din creerii corifeiloru maghiarismului, nechiara, confusa si cu timpulu o a parasitu insu-'si urditoriulu ei. Acuma vine corespondentulu fóiei bismarckiane a-o reinoi in alta forma pe bas'a unui programu detailatu si bine cugetatu. „Nordd. allg. Ztg.“ dice, ca corespondentulu seu isi spune numai propriele sale idei, dér' noi scimu, ca multi dintre barbatii de statu ai Austriei se ocupa seriosu si de multu cu acést'a idea. Cetitorii nostri 'si voru aduce aminte, ca nu de multu diuariele germane adusera scirea, ca cabinetulu austriacu ar' fi declaratu Russiei, ca un'a din principalele sale dorintie ar' fi si aceea, cá tierile din partea nordvestica a peninsulei balcanice, adeca Serbi'a, Muntenegrulu, Bosni'a s. a. se fia puse sub scutulu Austriei prin inchiaiarea de conventiuni militari, deórace aceste tieri cadu in sfer'a interesseloru austro-ungare s. c. l. In acést'a combinatiune inca nu intrase si Romani'a. Nu multu dupa aceea guvernulu austro-ungaru a declaratu in camere, ca „sfer'a interesseloru“ monarchiei se estinde si asupra partii ostice a peninsulei balcanice, prin urmare si asupra Romaniei s. a.

In poterea acestei „sfere de interesse specifice“ ale Austro-Ungariei in Orientu sustiene acuma corespondentulu diuariului berlinesu, ca conformu acestoru interesse „cestiunea orientala se póte resolví numai prin alipirea tuturoru teritorieloru vecine, cari s'au eliberatu de sub domnirea turcésca, de Austro-Ungari'a, — séu mai chiaru disu: prin organisarea Romaniei, Serbiei, Muntenegrului si a tuturoru teritorieloru, cari atingu interesse austro-ungare, cu Austro-Ungari'a, intr'o confederatiune, camu dupa esemplulu imperiului germanu si asia cá aceste teritorii se fia parte unite pentru totdeauna cu Romani'a, Serbi'a si Muntenegrulu -- dupa cumu va meritá si atitudinea acestor'a façia de Austri'a — parte se fia constituite cá tieri independente ale confederatiunei.“

Éta ide'a conducatória a proiectului nouei confederatiuni. Autorulu face bine, ca façia cu-o asemenea schimbare radicala a chartei europene, se grabesce a adauge, ca acést'a nu se póte intemplá fora Europ'a, ci numai cu intielegerea tuturoru poteriloru mari si cu sanctiunea unui congressu europeanu ar' fi de realisatu. Autorulu vede totuodata, ca o asemenea mare actiune nu se póte intreprinde cu succesu, intr'unu timpu atatu de criticu, in façi'a colossalei poteri armate a Russiei si Angliei, decatu numai atunci, déca si Austro-Ungari'a 'si va aduná fortie armate ecuivalente. „Austro-Ungari'a, dice elu, va trebuí se concentreze unn corpu de armata in Galiti'a de ostu, unulu in Transilvani'a, unulu in Banatu, unu corpu in Dalmati'a de sudu, si va trebuí se tramita o escadra de nai cuirassate la litoralulu Albaniei, spre a poté paralisá tóte influintiele inimice, ce se voru esercitá din afara asupra Romaniei, Serbiei si a Muntenegrului, facêndu possibila si usiurandu astfeliu o apropiare amicabila a acestoru tieri de Austro-Ungari'a“ s. c. l.

Mai departe dice corespondintele, ca din planulu seu este eschisa ori-ce procedere violenta a Austro-Ungariei façia de Turci'a. De-o cucerire a provincieloru nu pote fi dér' vorba. In privinti'a teritorieloru, unde Turci'a s'a aretatu impotenta de a duce in implinire reformele necessarie si corespundietórie interesseloru Austro-Ungariei, congressulu va avé se declare independenti'a aceloru teritorie, cari cu scirea si cu consimtiementulu congressului voru intrá apoi in legatura federala cu Austro-Ungari'a. Monarchia austro-ungara nu va procede ofensivu nici in contra Russiei, nici in contra Angliei séu a Turciei, trebuie inse tocmai asia cá Russi'a si Angli'a se fia gat'a a-'si aperá interessele in tóte directiunile, chiaru si cu poterea armeloru.

„Teritoriulu turcescu, care va fi a se straformá conformu interesseloru austro-ungare, dice, se va estinde preste Bosni'a, Herzegovin'a, apoi intre marea adriatica si egea, si adeca spre sudu pana la Salonicu, spre ostu dela fruntari'a de meadia-di a Serbiei de-a-lungulu riului Karasu pana la Golfulu dela Orfano. Acestu teritoriu se imparte in privinti'a geografica, etnografica si istorica in patru grupe, si adeca: Bosni'a cu Herzegovin'a si Rasci'a, Serbi'a vechia, Albani'a si Macedoni'a. Unele parti ale Herzegovinei, Rasciei, ale Albaniei de nordu si ale Serbiei vechi voru fi a se intruní imediatu in sensulu tractatului dela San-Stefano, numai pe lenga o mai mare considerare a principiului de nationalitate, cu Serbi'a si cu Muntenegrulu, asia si Dobrogi'a cu Romani'a, déca aceste principate voru observá o atitudine corespundietória. Si partea nordvestica a Bosniei, numita Croati'a turcésca, va trebui se intre intr'o legatura durabila cu Austro-Ungari'a. Cealalta parte a Bosniei cu Herzegovin'a si Rasci'a, apoi Albani'a, precumu si Macedoni'a trebuiesce se se constituia eventualu cá si Bulgari'a, conformu tractatului dela San-Stefano, cá trei principate de sine statatórie.“

„Voru formá asiadér o confederatiune cu Austro-Ungari'a: 1. Romani'a. 2 Serbi'a. 3. Muntenegrulu, apoi eventualu 4. Bosni'a cu adnexele 5. Albani'a, 6. Macedoni'a. Acést'a confederatiune se aiba o potere federala de sine statatoria, care se fia eserciata de catra corón'a Austro-Ungariei, respective de catra unu consiliu federalu constatatoriu din representantii tieriloru federate. Poterea federala se póta esercitá anumite functiuni numai cu aprobarea unui parlamentu federalu compusu din deputati alesi ai popóreloru federale si se aiba si in unele privintie dreptulu de controla. Poterea federala se aiba dreptulu esclusivu alu legislatiunei asupra tuturoru cestiuniloru. cari privescu armat'a, marin'a, financiele federale, comerciulu federalu, caile ferate, telegrafele, postele, incatu o recere aperarea confederatiunei, in fine asupra schimbariloru si desvoltarei constitutiunei federale.

„Poterea federala se mai aiba dreptulu de legislatiune in cestiuni relative la: liber'a migratiune, civitate, la regularea sistemei monetare, a mesuriloru si ponduriloru, la determinari asupra banciloru, patenteloru, apararea proprietatii literarie, regularea comunicatiunei pe drumurile de feru si a navigatiunei, determinatiuni asupra esecutiunei reciproce a sentintieloru in cause civile si recuisitiunile in generalu, legislatiune comuna asupra dreptului de obligatiuni, dreptului penalu, comercialu, cambialu si asupra procedurei, mesurile politiei medicinale si veterinarie, determinatiuni asupra pressei si a intruniriloru s. c. l. Poterea esecutiva a federatiunei se fia competenta in afaceri interne, avendu dreptulu de supraveghiare si inspectiune, in parte si unu dreptu imediatu de oranduire si administratiune — apoi in afaceri esterióre, avendu imperatulu si regele Austro-Ungariei se representeze federatiunea in afara, a declara resbelu si a inchiaiá pace in numele federatiunei, a inchiaiá tractate si aliantie cu statele straine, a acreditá si a primi ambassadori s. c. l. In confederatiunea acést'a corón'a Austro-Ungariei va trebui se aiba presidiulu.“

Asia corespondintele. Elu declara in fine, ca conservarea interesseloru orientale asia, cumu le a definitu, ar' trebui se fia pusa in consonantia cu constitutiunea Austro-Ungariei, si preste acést'a ar' trebui se fia respectate nu numai interessele indreptatite ale tieriloru federate, dér' si suveranitatea, autonomi'a si constitutiunea loru, in fine repeta, ca formarea acestei confederatiuni ar' recere sanctiunarea din partea unui congressu europeanu.

Multe si grele sunt dér' recerintiele noului planu de confederatiune. Ce scopu a avutu óre publicarea lui? A prepará spiritele pentru eventualele pretensiuni, ce le va formulá Austro-Ungari'a la congressu? Nu este greu a presupune, ca guvernulu austro-ungaru abia ar cutezá a cere dela congressu jumetate din punctele programului de mai susu. Corespondintele diuariului berlinesu 'si gandesce inse: Celu ce cere mai multu, capeta mai multu. — Acést'a se intempla de regula, nu inse totdeauna. Cate odata este chiaru periculosu a cere prea multu. Destulu, ca noulu programu alu confederatiunei orientale 'lu afla si guvernamentalulu „Pester Lloyd“ fórte interessantu. Abstragêndu dela tóte celelalte greutati, ce s'ar' poté contrapune realisarei acelui programu, intrebamu numai, ca óre este possibilu a aduce in consonantia constitutiunea dualistica a monarchiei cu-o asemenea confederatiune? A crede acést'a, ar' fi o absurditate din cele mai mari.

Este cu tóte aceste fórte batatoriu la ochiu, ca tocmai „Nordd. allg. Ztg.“, organulu lui Bismarck propaga de unu timpu incóce sistematicu ide'a acést'a a unei confederatiuni orientale sub conducerea Austriei. Multi voru voi se esplice acést'a, reamintindu-si cuvintele lui Bismarck, care a disu, ca punctulu de gravitatiune alu Austriei e in orientu nu in occidentu. Lui Bismarck i s'a atribuitu chiaru planulu de a impinge pe Austri'a cu totulu spre Orientu, luandu-i tierile germane si recompensandu-o c'unu numeru óre-care de provincii orientale. Aceste tóte inse sunt combinatiuni cutezate si nesigure. Claru este numai, ca ide'a confederatiunei popóreloru orientale intr'o forma séu alta e vechia si ca in viitórea ei realisare 'si va aflá cestiunea orientala cea mai buna solutiune.

Nou atentatu asupra imperatului Wilhelmu.

Sensatiune estraordinaria a produsu scirea telegrafica din Berlinu, ca asupra imperatului Germaniei s'a facutu unu nou atentatu. Incercarea criminala a reusitu de astadata, imperatulu Wilhelmu a fostu ranitu la façia, la spate si la braçiu. In restimpu de trei septemani alu doilea atentatu. Acést'a este cevasi ingrozitoriu si probéza ca fórte mare trebuie se fia reulu, de care sufere astadi poporulu din Prussi'a. De trei ori a scapatu imperatulu cu fric'a, a patr'a óra inse l'a ajunsu plumbulu. Betranulu monarchu a fostu fórte gravu ranitu, se spera inse ca va remané in vieatia deórece nici un'a dintre rani nu este imediatu periculósa. Eata pre scurtu amenuntele acestui atentatu:

Dumineca pe la 3 óre, candu a trecutu imperatulu la preamblare in trasura pe calea teiloru din Berlinu unu anumitu Nobiling a trasu asupra lui din etagiulu alu doilea alu casei Nr. 18 de doue ori cu-o carabina incarcata cu alice (posiuri); asassinulu e doctorulu in filosofia si economulu Carolu Eduard Nobiling, nascutu in 10 Aprile 1848 la Kolno lenga Birnbaum, se afla de doui ani in Berlinu si locuiesce dela Januariu a. c. in cas'a Nr. 18 de unde a comisu atentatulu; indata dupa fapta a fostu prinsu si inchisu. Candu a fostu arestatu a impuscatu asupra mai multoru persóne si s'a ranitu si pe sine greu la capu. Apoi a fostu transportatu la spitatulu criminaliloru. Nobiling marturisesce faptulu, inse nu voiesce se spune motivele. Intrebatu de motive elu se fi disu: „Acést'a e tréb'a mea! Dupa mine voru veni altii!“ Dupa buletinulu datu, aprópe 30 alice au patrunsu in obrazulu, in spatele si 'n braçiele imperatului. Mediciloru le-a successu a departá inca in diu'a aceea cele mai multe alice din corpulu imperatului. Imperatulu nu 'si-a perdutu cunoscinti'a nici unu momentu.

Telegramele mai tóte spunu, ca atentatoriulu ar' fi luatu parte la intruniri social-democratice. Déca este in adeveru socialistu, ni se impune intrebarea, ca nu cumva ameniutiarile imperatului, dupa atentatulu lui Hödel, si planurile reactionarie ale guvernului bismarckianu l'au indemnatu la acestu faptu?

SERBARILE LATINE.

Serbarile latine dela Monpellier au inceputu Mercuri 22 Maiu, in presinti'a unui mare numeru de straini. Stradele principale si bulevardurile erau decorate cu drapele; monumentele publice, cafenelele si cluburile erau iluminate; gar'a mai cu séma stra'uciea d'o lumina orbitória si de focuri d'o mia de colori. La orele 9 au sositu invitatii, intre cari dd. de Quintana, deputatu in Cortese, presiedintele comissariatului spaniolu la espositiunea universala; Henri de Bornier,. insocitu de mai multi membrii ai societatii la Cigale; Roumanille, Aubanel, Ch. Monselet, Oscar Commettant si mai multi alti representanti ai pressei parisiane; filologi felibrii (poeti provensali) poeti rusilanesi; membri ai societatii normande la Pomme si delegatii diferiteloru Academii meridionale, intre care presiedintele academiei dela Barcelon'a. Invitatii au fostu primiti de comitetu, avêndu in frunte pe presiedintele seu. d. Ch. de Tourtoulon.

Dupa primirea cu facle, a avutu locu preamblarea prin stradele orasiului; pretutindeni cortegiulu a fostu salutatu, prin aclamari entusiaste, ér' dupa aceea multimea s'a dusu la Peyrou. Acolo se aflau intrunite musicele instrumentale si vocale, care esecutau canteculu Salut aux Latins. In fine cortegiulu se indrépta spre Teatrulu celu Mare, unde s'a facutu primirea oficiala in sal'a de concerte. D. Alexandre Laissac, primariulu dela Montpellier, a uratu invitatiloru bunavenire si a pronuntiatu unu discursu, primitu cu strigate numeróse de: Traiésca Republic'a! Pe piaci'a Comediei, unu spaniolu, deputatu in Cortese, a strigatu la esirea din Teatrulu celu Mare: Traiésca federatiunea popóreloru! strigatu, care fú repetatu de multime. Numerulu strainiloru, cari sosira pana in acea dî la Montpellier, trecea peste 40,000.

A doua di, Joui, s'a tienutu la Montpellier a doua serbare latina. Corurile vocale si musicele din diferitele orasie dela meadiadi au sositu diminéti'a. Diuarele locale spunu, ca in acea di otelurile erau pline, indesuite, si ca nu mai remasese nici macaru unu locu liberu pentru straini, alu caroru numeru trecea peste 60,000. In acea di au sositu: Mistralu, autorulu poemei Mireille, delegátii romani, protugesi si italiani si d. Paul Glaize, prefectulu despartiementului Puy-de-Dome, de nascere din Montpellier. Dupa amédi s'a tienutu siedinti'a solemna a societatii limbeloru romane. Acésta siedintia a fostu deschisa de d. Glaize, prefectulu despartiementului Puy-de-Dome, care tienú unu discursu in numele dlui Bardoux, ministrului instructiunii publice din Franci'a. D. Glaize a disu ca ministrulu era fórte fericitu d'a vedé ca s'a alesu unu orasiu francesu pentru resiedinti'a congressului generalu alu tuturoru societatiloru savante de rasa latina si ca aplauda marea idea de fratietate internationale, care domnesce la aceste serbari. Aclamari numeróse si entusiaste urmara acestui discursu. Delegatii studintiloru dela diferitele facultati italiane s'au distinsu cu deosebire prin entusiasmulu loru. D. de Tourtoulon a declaratu, ca concursulu filologicu, istoricu si poeticu, care duréza de mai multi ani, este inchisu. D. Roqueferrier a cititu unu reportu, in urm'á carui'a juriulu a procedatu la impartirea premieloru. Laureatii sunt in numeru de optudieci.

Vineri s'au distribuitu recompensele, care constau in flori de auru séu de argintu. Afara de acestea a fostu unu bustu de bronzu alu lui Rabelais, oferitu de principele Bonaparte Wyse autorului celei mai bune povesti in asia numit'a langue d'oc (lingua occitana). Sér'a la orele 8 si jum., cerculu artisticu a oferitu invitatiloru unu concertu de gala in Teatrulu celu Mare. „Rom.“

Dela Sinodulu gr. or. din Sibiiu.

Siedinti'a VIII-a. Urméza la ordine continuarea desbaterei regulamentului afaceriloru interne ale consistoriului. Desbaterea asupr'a regulamentului terminata urméza la ordine reportulu comissiunei generale despre dreptulu de proprietate, de administrare si de dispunere asupr'a tipografiei archidiecesane. Reportorulu comissiunei P. Cosm'a propune, cá sinodulu se decida, ca: dreptulu de proprietate si de dispunere asupr'a tipografiei spre scopurile ficsate in testamentulu intemeiatoriului tipografiei archiepiscopului si metropolitului Andreiu este alu archidiecesei; dér' ca dreptulu de administrare, intre marginile regulamentului afaceriloru interne, care se va stabilí prin sinodu pe bas'a testamentului, — este alu comissiunei administrative, instituite prin testamentu. Spre acestu scopu comissiunea se se indrume cá prin midiulocirea consistoriului se astérna sinodului unu proiectu de regulamentu pentru afacerile ei interne, inventariu despre avere, proiectu de bugetu si reportu generalu despre activitatea s'a. — In urm'a unei scurte desbateri, punendu-se cestiunea la votu, sinodulu primesce cu maioritate propunerea comissiunei, redicandu-o la valóre de conclusu.

Aceeasi comissiune reportéza prin acelasi reportoriu despre regularea positiunei fóiei „Telegrafulu romanu“ façia de archidiecesa. Comissiunea propune sinodului spre decidere, ca de óre-ce „Tel. Rom.“ nu este fóia oficiala a archidiecesei, sinodulu nu se simte chiamatu a regulá positiunea acestui diuariu. Dep. S. Puscariu e de parere, ca n'ar' cadé in competinti'a comissiunei tipografice a hotari caracterulu fóiei, ca-ci densulu tiene acésta fóia de fóia bisericésca si inca de fóia oficiósa bisericésca, de óre-ce se sustiene cu bani bisericesci. Din acestu motivu crede, ca dreptulu de a hotari positiunea „Tel. Rom.“ este alu consistoriului ér' nu alu comissiunei. Dep. Dr. I. Borci'a sprigiunesce propunerea comissiunei. Dep. N. Cristea susutiene, ca positiunea „Tel. Rom.“ este hotarita prin testamentulu metropolitului Siagun'a destulu de claru. Terminulu „organu alu archidiecesei“ folositu in testamentu, se nu ne confunde. Siagun'a n'a infiintiatu acestu organu numai pentru cá se se publice intrensulu cerculare, concurse, edicte etc., ci pentru-ca a vediutu necessitatea, cá se fia unu organu, in care se se apere interessele si bisericesci si politice ale romaniloru gr.-or., in care fia-cine din archidiecesa, se'si pòta desfasiurá vederile sale, déca afla interessele bisericei undeva jignite. In intielesulu acest'a „Tel. Rom.“ este fói'a archidiecesei, dupa cumu se dice in testamentu. A dá regularea „Tel. rom.“ in man'a sinodului, densulu o afla inconvenientu, ca-ci deputatii din o sessiune avendu unu feliu de vederi i-ar' prescrie redactorului unu modu de procedere, ér' cei din alta sessiune cu alte vederi, i-ar' prescrie altulu, si asiá ar' fi o fluctuatiune continua. Dér' nici consistoriulu nu ar' poté fi insarcinatu cu hotarirea positiunei fóiei, ca-ci atunci elu ar' poté se constringa pe redactoru a publicá, in contr'a voiei sale, in fóia s'a ceva pentru care densulu, nu consistoriulu, póte fi trasu la dare de séma de procurorulu statului, ca-ci elu si nu consistoriulu figuréza, cá redactoru responsabilu. Sustiene deci a remané pe lenga dispositiunile testamentului. Desbaterea terminata se pune cestiunea la votu si se primesce cu maioritate propunerea comissiunei. Cu aceste se incheia siedinti'a la 2 óre dupa prandiu; anuncianduse continuarea pe dupa amédi la 6 óre.

In siedinti'a de dupa amédi s'a pertractatu asupr'a propuneriloru V. Romanu si E Brote. Reportorulu comissiunei pentru propuneri dep. A. Trombitasiu recomenda propunerea lui V. Romanu spre primire, ca adeca se se aléga o comissiune, care dimpreuna cu comissiunile esmise din celelalte sinóde, se caute a delaturá pedecile ce stau in cale functionarei regulate a organismului metropolitanu, ceea ce se si face fora desbatere mai departe. In comissiunea ad hoc se alegu deputatii I. Hanea, A. Trombitasiu si N. Strevoiu. — Acelasiu reportoriu reportéza asupr'a motiunei E. Brote si in numele comissiunei propune: Fiindu motiunea acést'a in esentialulu ei cuprins'a in propunerea dep. V. Romanu sinodulu, o privesce de resolvita prin conclusulu de mai susu. — Pertractarea mai departe a acestui obiectu la propunerea in scrisu a cinci membri s'a facutu in siedintia confidentiala. Dupa catu a transpiratu despre acésta potemu spune, ca in urma propunetoriulu si-a retrasu propunerea s'a, in favorulu altoru doue, resp. 3 propuneri, cari pe alta cale tienteau a ajunge la delaturarea pediceloru esistente Votandu-se in urma asupr'a propuneriloru sinodulu a primitu cu majoritate propunerea dep. Racuciu: de a trece la ordinea dilei preste acea motiune, fiindu-ca ea s'ar' basá numai pre presumtiuni nedovedite si de órece deslusirile date de presidiu ar' fi deajunsu odihnitórie. Cu aceste siedinti'a se incheia. (Dupa „Tel. Rom.“)

Ni se cere publicarea urmatórei corespondintie:

Resinari, in 18 Maiu 1878.

In Nr. 20 alu stimatei „Gazet'a Transilvaniei“ aparú o corespondintia datata Resinari, 11 Martiu 1878, subscrisa Livius —, prin care obiectéza celoru dela putere din comun'a Resinari, ca au amblatu in ruptulu capului si au delaturatu pe diregatorii cei vechi, cá se ajunga ei la potere; — ér' — de candu au ajunsu, nu au facutu nici unu progressu in comuna, ci au adusu pe locuitori la sapa de lemnu etc. Deci pentru cá onor. publicu cetitoriu se nu remana sedusu a crede atari inviniuri false, ne tienemu de santa datoria — desi mai tardiu — a respunde:

Caus'a, ca poporulu Resinarénu la organisarea representantiei si oficiului comunale din anulu trecutu — a delaturatu pe toti alegatorii vechi, a fostu, ca aceia nu s'au interesatu de binele comunu — ci numai de binele loru particulariu. Candu a primitu oficiulu comunalu actuale conducerea afaceriloru comunei in Ianuariu 1877 — a aflatu totulu in disordinea cea mai mare. Cass'a alodiala in deficitu si incarcata de detorii. Tóte edificiele, casele comunali, scól'a cea vechia, siur'a de dicime, ingradirea cimiterului, a gradinei scolari, stradele, calile si padurile — cladite inainte si dupa anulu 1871 — le-au lasatu ruinei; — ér' venitele anuali ale comunei ce se urcá la 23,000 fl. adeca dóuedieci si trei de mii florini valuta austriaca leau cheltuitu fara nici o economia si controla — facêndu-si unii din dregatori si cu fostulu notariu pe lenga léfa multe remuneratiuni, diurne si spese de caletorii, nemeritate, din cass'a alodiala — si fiindu-ca acuma au caditu dela potere, cá Adamu din raiu — plange si se tanguiésce mai cu séma unulu dupa poterea perduta; ca-ci nu mai pôte ridicá din alodiu pe fiacare anu cá in trecutu sute si mii de florini sub diferite numiri si forme. Dreptu dovada aducemu aici din cele multe numai catevá date autentice.

Incependu in anulu 1872 — fostulu notariu ridicá din alodiu mai pe fiacare anu preste 1000 fl. adeca: o mie de florini v. a., cu tóte ca léf'a s'a sistemisata si aprobata de locurile mai inalte a fostu numai de 500 fl. v. a. ér' in anulu 1876 dupa cumu arata computulu a ridicatu 1107 fl. 23 cr. v. a. Doi fosti jurati in anulu 1873 — afara de léfa si diurne au ridicatu din alodiu 516 fl. v. a. sub nume de caletoria la Pest'a. Acei doi jurati totu sub nume de caletoria la Pest'a si totu in acelu anu au primitu si cheltuitu in 15 dile — 1554 fl. 44 cr. din banii darei de consumu — care suma cá prisosu trebuiá se intre in cass'a alodiala. — Cladirea ospetariei si hotelului comunalu costa pe comuna dupa cum se afla adi preste totu 26,623 fl. 23 cr. pe candu in asemanare cu alte cladiri nu costa mai multu cá 10,000 fl. adeca: Diece mii florini v. a.

Acestu hotelu s'a claditu in anii 1872—1874, la edificarea lui, se-au acordatu nu in calea prescrisa a licitatiunei. Acordulu s'a facutu cu 14193 fl. 93 cr. iér' la colaudarea facuta de ingineriulu comunalu — pretensiunile maiestriloru s'au licuidatu cu 22,759 fl. 8 cr. — prin urmare mai multu cu 8545 fl. 18 cr. — ; ér' la solvire s'au datu din cass'a alodiala 24,414 fl. 23 cr., la toti mai multu cu aprópe 1800 fl., dovada computulu casei alodiali si reportulu comissiunei censuratórie din anulu 1877. Mai departe fostulu notariu a incassatu inca in anulu 1872 dela mai multi locuitori bani pe sieduli de lemne ale taiturei comunali in suma preste 2600 fl. v. a.; pentru acésta suma de bani respectivulu pana adi nu si a datu nici o socotéla — nu se scie ce s'au facutu cu ei — nici in a cui mana se afla, din care causa comun'a pentru acésta insemnata suma de bani a facutu aretare la domnulu comite supremu, cu rogare de, a se luá mesuri pentru constatarea loru. De aceea si fostulu domnu comite alu fundului Regescu prin decisulu seu cu Nr. 822 de dato 2 Iuliu 1874 a ordinatu in contra aceloru diregatori comunali si a notariului pentru acést'a risipire a venitului comunale cercetare disciplinaria.

Deci onor. publicu cetitoriu póte vedé din acestea, nu aceia cari sunt astadi la potére si dispunu de sórtea Resinariloru au adusu comun'a la sapa de lemnu; ci aceia carii pana la organisarea din anulu trecutu au avutu poterea asupra comunei Resinari — ; ér' acuma fiindu-ca li s'a taiatu firulu si le-a secatu isvorulu veniteloru, cari le trageau din cass'a alodiala sub diferite titluri si numiri fictive — si-au luatu pretecstu se calomnieze prin foile romanesci din Transilvani'a pe cei ce dispunu astadi in comun'a Resinari. —

Organisarea cea de pe urma s'a facutu la noi in Resinari in 14 Ianuariu 1878, de atunci primari'a impreuna cu representanti'a comunala au facutu urmatóriele imbunatatiri: Au reparatu si pardositu mai multe strade; au reparatu mai multe cali de comunicatiune, punti si poduri preste ape; au inchisu cimiteriulu si gradin'a scolaria, au pusu lampe prin comuna si alte multe imbunatatiri au facutu si mai sunt puse in lucrare de a se face.

Ce privesce padurile comunali, pe cari le deplange corespondintele, ca sunt mai devastate, ar' face mai bine, déca si-ar' recunósce si plange pacatele sale, care le-au facutu pe timpulu, candu a fostu vornicu si mai cu séma, candu erá jude; ca rupendu-se in urm'a caderei unei zapedi mari o multime de arbori prin paduri, densulu cá jude din propri'a s'a potere in contr'a economiei silvanali, a vendutu cóste intregi de padure caditua cu pretiuri bagatele fora nici unu conclusu alu representantiei comunali, — cumparatorii inse pe lenga lemnele cadiute au taiatu mai multi arbori senatosi, incatu pagub'a facuta atunci in paduri s'a pretiuitu cu 2280 fl. v. a., dovada reportulu comissiunei din 8 Februariu 1869.

Representanti'a comunala de acum'a s'a silitu din tóte poterile a pune devastariloru in padurile nóstre margini, facundu statute silvanali pentru conservarea acestor'a, déca inse aceste statute pana acuma n'au ajunsu la locurile mai inalte se se aprobeze, caus'a este totu corespondintele, care prin proteste lipsite de ori-ce basa, date la vicecomitele, s'au silitu din tóte poterile a impedecá intrarea loru in viétia.

In privinti'a stipendiiloru, din care corespondintele pan'acum'a in totu anulu a redicatu pentru fiiulu seu cate 300 fl. v. a.; — ér' acumu se plange si se tanguiesce, ca representanti'a a decisu modificarea statuteloru, asiguramu pe onor. publicu cetitoriu, ca representanti'a comunala la asta modificare a fostu condusa de acea intentiune nobila si salutaria, cá stipendiile se se impartia nu numai la fii unoru dregatori guralivi si egoisti, ér' ceilalti fii ai comunei cu reputatiune mai buna si mai talentati se fia eschisi dela acésta binefacere, precumu s'au intemplatu si practisatu pana acum'a, ci se se estinda impartirea acestor'a si asupr'a invetiaceiloru, ca-ci atatu comun'a nóstra, catu si romanii în genere au lipsa cea mai mare de meseriasi.

In fine recomandamu corespondintelui, cá pe viitoriu se dè pace Resinareniloru si primariei comunale, se-si véda de trebile sale particulari, si de óra-ce venitulu ce'lu tragea elu din cass'a alodiala mai inainte acumu i este sistatu, se véda si se se silésca a si'lu castigá cu munc'a pe cale drépta si onesta — pentru famili'a s'a cea numerósa, cá se nu ajunga singuru la sapa de lemnu; ér' pe patronulu seu, care l'a ajutatu la compunere, si-ia midiulocitu publicarea susnumitei calomnióse corespondintie ilu consiliamu, ca si ds'a pe viitoriu, in locu se mai fabrice corespondintia falsa,

se véda, se se puna cu tóta diliginti'a pe studiare, pentru-cá se se mai perfectioneze in art'a d-sale, se'si indepliněsca mai cu scumpetate oficiulu si chiamarea s'a cá in trecutu, — cá se nu dé ansa se fia si densulu lipsitu de salariulu celu grasu si frumosu, celu redica din cass'a alodiala a Resinariloru.

Mai multi Resinareni.

Diverse.

(Multiamita publica.) Din partea subscrisului senatu scol. conf. prin acést'a se aduce multiamita publica magnificului Conte Bethlen Sándor jun., care cá visitatoriu scol. (iskola látogató) in Aghiresiu, Protopopiatulu Clusiului, cu ocasiunea visitatiunei scólei, vediendu ordinea ce domnesce in scóla si progressulu celu laudabilu ce l'a aratatu cu copii dlu invetiatoriu Gavrile Monasterianu, a binevoitu a darui scólei nóstre 15 fl. a. pentru procurarea unoru carti pe sém'a copiiloru lipsiti. Asemenea se aduce multiamita publica prea stimatei dómne Rosali'a Boór, care, luandu parte la esamenulu copiiloru si fiindu deplinu multiamita cu progressulu aretatu, darui totu spre acelasiu scopu 2 fl. v. a. Primésca dreptuaceea acesti marinimosi daruitori sincer'a nóstra multiamita. Dé ceriulu, cá se-'si afle multi imitatori, pentru ca numai atunci va inflori invetiamentulu, care este lumin'a lumei. Dé ceriulu cá toti visitatorii scóleloru nóstre se fia asia de multiamiti cu starea invetiamentului, cumu a fostu tenerulu conte cu scól'a nóstra din Aghiresiu. Aghiresiu in 20 Maiu 1878. — In numele senatului scol. conf. Basiliu Bochisu parocu gr. c., directoru si presiedinte alu senat. scol. Nicolau Rosiescu m. p. Inspectore scol. conf.

(La caletori'a Domnitoriului) mai adauge „Monitoriulu": „Luni 15 Maiu demaneatia Mari'a S'a a primitu deputatiunea comerciantiloru si proprietariloru din Tergoviste, care i-au presentatu omagiele loru. La órele 8 M. S'a a mersu si a visitatu scólele primarie de baiati Nr, 1 si Nr. 2, gimnasiulu Vacarescu, fundatu de judetiu, scól'a primaria de fete si pensionatulu privatu de fete alu dsiórei Grecescu. M. S'a care pórta unu asia viu interessu instructiunei publice, n'a lasatu necercetatu nici unu detaliu privitoriu la organisatiunea acestoru scóle. M. S'a a esaminatu in persóna mai multi elevi si eleve si a incuragiatu gratiosu pe cei mai studiosi. De aci a mersu la temniti'a orasiului, unde cercetandu pe cei detienuti a binevoitu a gratia pe doui neverstnici. La or'a 1 d. a. M. S'a porni cu trasur'a la Ghergani unde 'lu asteptá trenulu princiariu. Cu acestu trenu apoi a plecatu la Bucuresci si la or'a $5\frac{3}{4}$ a intratu in gar'a Tergovistei, unde 'lu primi M. S. Dómn'a, incungiurata de dnii ministrii, de Inaltu P. S. S. Mitropolitulu Primariu, de Dsiór'a de onóre, de D. maresialu alu Curtii, de cas'a civila si militara s. a. La órele $6\frac{1}{4}$ Augustii Suverani au intratu in palatulu domnescu din capitala.

(Publicatiunea sentintiei in processulu Miletici.) Sentinti'a Curtii de casatiune in processulu lui Miletici, care este condamnatu pentru crim'a de inalta tradare la 5 ani inchisóre, s'a publicatu — cumu ne spune „Pester Ll." — in 31 Maiu in siedinti'a publica. Presiedintele Bogisich intréba pe Dr. Miletici: „Ai intielesu sentinti'a ce s'a cetitu acuma?" Dr. Miletici (in limb'a germana) „Si acuma cá si la cele doue d'antai sentintie me simtu cu totulu nevinovatu. Din consideratiune catra famili'a mea me retienu a spune ceea-ce simtu si 'mi reservu a face pasii ulteriori prin innoirea processului. Deocamdata me rogu a 'mi predá sentinti'a in scrisu si a 'mi concede se cetescu tóte actele, pentru cá se me potu orientá in privinti'a dovediloru mele si se potu lucrá si o appellatiune catra camer'a Ungariei." Presiedintele: „Sentinti'a 'ti se va predá in scrisu. Cu celelalte cereri adresazate la procuroru". Miletici dupa acést'a s'a departatu c'unu complimentu acompaniatu fiindu de unu pazitoriu. „S. d. Tgbl." adauge la acést'a urmatóri'a notitia: Cei condamnati pentru crime dela 1—10 ani se tramitu la Vatiu, Lepoglav'a séu la Muncaciu, unde sunt tractati toti unu feliu fara deosebire intre criminalii politici si comuni. Condamnatulu trebuie se pórte hainele inchisorii, si póte intrebuintiá numai rufele si cismele sale. Elu trebuie se se multiaměsca cu mancarea ce se da la toti, numai Dumineca póte se 'si cumpere pe bani dela directiunea casei de corectiune o mancare cevasi mai buna si multu 3 decilitre vinu. Fiacare arestantu este constrinsu la munca, mai cu séma la vreo meseria, déca se admite de catra inspectoru. Fumatulu e strinsu opritu si patulu este unu feliu cu acela alu omoritoriloru si banditiloru. Visite póte primi unu arestantu numai cu voi'a procurorului si scrisorile, ce le primesce séu ce le scrie, trebuie se fia deschise si trecu prin cancelari'a directorelui casei corectiunale.

(Dela espositiunea din Parisu.) Actual'a espositiune universala este cea mai cautata dintre tóte, cate au avutu pana acumu locu, atatu pe continentulu Europei, catu si preste Oceanu. Numerulu visitatoriloru se urca pana acumu la 1,094.472 persóne, dintre cari 835.024 au platitu. Considerandu acumu, ca la ori-ce espositiune, lun'a antaiu e mai puçinu favorabila, din deosebite cause, si necontandu pentru viitórele luni de catu pe acelasiu numeru, obtienemu numerulu de 11 milióne, pentru totalitatea visitatoriloru de la inceputu si pana la sfersitu. Camer'a francesa n'a facutu unu pasu necumpanitu, candu a deschisu directorului espositiunei unu creditu nelimitatu. Comissiunea dirigetória nu va face nici unu usu de elu. — Espositiunea universala dela Parisu va resfatiá pe cercetatorii sei si prin numerulu si frumseti'a serbatoriloru publice, ce se voru dá in timpulu catu va tiené acestu mare concursu alu popóraloru. Sambat'a trecuta subsecretariulu de statu la ministeriulu de interne d. Lepére a presentatu camerei unu proiectu de lege, prin care se cere unu creditu estraordinariu de 500.000 franci, pentru intocmirea de serbatori publice pe timpulu espositiunei. („R. L.")

(Sciri meruute din Romani'a.) Adoratulu poetu V. Alesandri, incununatulu dela Montpellier, se astépta dilele aceste in Bucuresci unde i se prepara o primire serbatóresca. — D. Dumitru Bratianu a plecatu in missiune diplomatica la Constantinopolu. — Domnitoriulu a primitu Mercurea trecuta in audientia particulara pe d. White, insarcinatu cu gestiunea agentiei diplomatice si consulatulu generalu alu Marei Britanie. Totu in acea di a primitu in audientia pe d. Rizo-Rangabe, consulu generalu alu Greciei, care ia remisu o scrisóre din partea regelui Eleniloru. — „Monit." promulga legea, prin care se deschide pe sém'a ministrului de resbelu unu creditu de 4,000,000 lei pentru completarea armamentului tierii si legea, prin care se acorda ministrului de resbelu unu creditu de 258,000 l. pentru cumperare de cai. — Lui „l'Orient" i se scrie dela Brail'a: Miscarea de trupe russesci e mare. De doue luni incóce aprope 30,000 recruti au trecutu prin gar'a de aici, ei mergu spre a intari armat'a asiediata in Bucuresci si la Dunare. Se dice ca 10,000 recruti au fostu incorporati in armat'a din Dobrogi'a, din care o parte ocupa Basarabi'a. Oficierii mai spunu ca la Chisineu, Odes'a s. a. facu esercitii vreo 50,000 recruti. — Din Jilav'a afla totu acelu diuariu, ca trupele russe facu esercitii de dimineatia pana sér'a. Se esercita recrutii. Aci sunt adunati vreo 5—6000 ómeni. — Dela Giurgiu 20 Maiu i se anuntia, ca locuitorii de acolo sunt surprinsi vediendu ca russii transpórta tunuri si munitiuni in numeru mare pe tiermulu dreptu alu Dunarii, soldatii credu, ca tóte aceste sunt destinate pentru armarea Siumlei si a Varnei, care se spera ca voru fi in curundu desiertate de turci, — „Curierulu de Bacau" ne spune, ca pe la finele lui Aprile unu capitanu de statu majoru russu a inspectatu tóte positiunile pana la punctulu Oituzu si punctulu Palanc'a. Austri'a a inceputu a face fortificatiuni la marginea Poenei-Serate dela punctulu Oituzu. — Mai departe ne spune, ca propagandele russesci continua pe fiacare di a strabate satele. In comun'a Ciumasii unu locuitoriu a disu catra unu domnu trecětoriu, care i-a cetitu o scrisóre ce-o primise dela fiiulu seu, care e concentratu in Olteni'a, ca banuiesce, ca fiiulu seu nu'i scrie totulu, ca-ci elu a auditu vorbindu-se prin satu, ca russii au fagaduitu, ca déca se voru taiá toti boierii, pamenturile, mosiile loru au se le impartia tieraniloru. Ce facu prefectii, subprefectii, primarii de nu punu man'a pe cei ce aducu asemenea vorbe? intreba numit'a fóia. — Secet'a bantuie mai intregu judetiulu Bacau. Multa aratura nu s'a facutu inca din causa, ca nu s'a potutu ará, fiindu pamentulu fórte uscatu. Descuragiarea la sateni e mare.

— Lui „L'Orient" i se mai scrie, ca 800 ómeni venindu din Russi'a, au strabatutu in 1 Iuniu gar'a dela Galati, ducěndu-se la Bucuresci. In 31 Maiu s'a espedatu la Bucuresci materialu de resbelu. Aceleiasi foi i se scrie dela Ismailu 31 Maiu: Armat'a russa, care ocupa Basarabi'a, a primitu incetu, incetu intariri insemnate. De optu dile numerulu ei a crescutu inca cu-o a trei'a parte. — „Vocea Covurluiului" afla, ca soldatii russi, cari pazescu podulu statatoriu, facutu de russi peste Siretu, iau tacse arbitrarie dela plutele, ce trecu pe sub podu, insulta pe plutasi si chiaru le ié vama pe scanduri si lemne. — D. Sturdza s'a reintorsu din missiunea s'a in Austro-Ungari'a. „L'Orient" afla, ca negotiarile portate de onorabilulu senatore n'au reusitu inca, ci continua inca si se speréza la unu resultatu satisfacětoriu. — „Curier. Bal." din Iasi ne spune, ca esamenele generale de bacalaureatu (maturitate) s'au terminatu in lun'a curenta si au avutu de resultatu, ca din 49 candidati, ce se presentasera la esamenu, au reusitu 26, din cari: 7 preparati in „Liceulu statului" din Iasi; 6 in institutiunea „Liceulu nou"; 9 in „Institutulu academicu"; 3 in „Liceulu din Botosiani" si 1 in „Liceulu din Barladu". Camu puçini numai 26 din cinci licee. — Aceeasi fóia afla, ca canteculu gintei latine fù tradusu deja in limb'a polóna de destins'a péna poetica a dlui C. E. Lecoukowski, doctoru in dreptu si procuratorulu generalu alu cailoru ferate Lemberg-Cernauti-Iasi.

Sciri ultime telegrafice.

Berlinu, 4 Iuniu. Tóte cabinetele au primitu invitatiunea la congressu. In nóptea de 3 spre 4 Iuniu au fostu arestate 4 persóne in locale publice pentru lesa-majestate.

Agramu, 4. Iuniu. „Agramer Ztg." anuntia, ca comand'a generala, din caus'a esceseloru refugitiloru bosniaci va introduce dreptulu statariu in graniti'a slavóna si banatiana. Guvernulu croatu a ordonatu se li se ié armele refugiatiloru.

Londonu, 4 Iuni. Guvernulu a declaratu in camera, ca cestiunea despre admiterea Greciei se va discutá in congressu si ca congressulu insusi va trebui se invite pe Greci'a la més'a verde. (Dér Romani'a?) „K. Z."

Berlinu, 4 Iuniu. Starea senatatii imperatului e multiamitória. Astadi a dormitu si a mancatu cevasi.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 4 Iuniu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.75	Oblig. rurali ungare .	77.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.10	„ „ Banat-Timis.	78.25
Losurile din 1860 .	114 25	„ „ transilvane.	—.—
Actiunile bancei nation.	811.—	„ „ croato-slav.	77.—
„ instit. de creditu	231.60	Argintulu in marfuri .	103.80
Londr'a, 3 luni. .	118.75	Galbini imperatesci .	5.61
		Napoleond'ori . . .	9.49
		Marci 100 imp. germ. .	58.55

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.